

RÅDE

MENIGHETSBLAD

www.rade.kirken.no

Desember 2021 - Februar 2022 • Årg. 70

Kirken skal
ikke være en
hemmelig
tjeneste s. 6

*God Jul og
godt nytt år!*

Tidebønner fra den katolske kirke s. 4

Oppsummering fra Furulydagene 2021 s. 5

Julequiz s. 16

FRA TEOLOGENS VERKSTED

Bokstaven gimæl

ET MUNTLEG BUDSKAP

Når vi slår opp i en bibel på norsk, synes teksten tilsynelatende å være klar og entydig, for på det hvite papiret kan vi se bokstaver, ord og setninger.

Men det skal ikke mer til enn at vi begynner å lese teksten høyt for oss selv, før vi får problemer med slagord som «Skriftens klare ord». For ordene er ikke alltid så klare og entydige som vi noen ganger kan forestille oss eller ønske oss.

HØYTLESNING

Det er mange måter å lese en tekst på. Hvor skal vi legge trykk og betoning i det vi leser? Skal teksten leses med humor, ironi eller gravalvor? Skal den leses med glede og jubelrop eller med sinne og en aggressiv stemme? Er teksten et spørsmål, en formaning eller et utrop? En bevisst overdrivelse som ikke var ment å tas bokstavelig? Har teksten et ordspill som vi ikke forstår? Dermed kan selv en høytlesning av teksten slik den står skrevet, gi svært ulike tolkninger.

FREMFORING

At ulike lesemaater gir forskjellige tolkninger, fikk vi tydelig demon-

strert i den fantastiske teaterforestillingen om Markusevangeliet. Her fremførte skuespilleren Svein Tindberg hele teksten nøyaktig slik den står, ord for ord. Setning for setning. Men i måten han fremførte teksten på, tolket han den på sin helt spesielle måte. Jeg husker for eksempel beretningen om at Jesus metter 5000 med 5 brød og 2 fisker. Da løftet Tindberg hånden og liksom snurret de to fiskene rundt i luften.

Ved å legge inn både sinne, aggresjon, latter, spøk, humor og ironi i måten å fremføre teksten på, var lesningen hele tiden en tolkning. Når den samme tekst leses med forskjellig humør eller veksling av trykk, ja, så blir straks det budskapet som formidles annerledes. Dermed er det ikke lenger så entydig hva som står skrevet.

TOLKNING

Vi må altså fastslå at selv enhver lesning av bibelen på norsk er en tolkning av den. Det er ikke uten videre gitt at den ene tolkningen er riktigere enn den andre. Når vi leser teksten høyt, blir vi også minnet om at store deler av bibelen levde som muntlige fortellingstradisjoner lenge før ordene ble skrevet ned på en pergament- eller papyrusrull.

OB

RÅDE MENIGHETSBLAD www.rade.kirken.no

Redaksjonskomité: Gjermund Lunder, Wenche Bjørkå, Lars Olav Freim, Arne-Leon Risholm.

Utgiver: Råde Menighetsråd. (Bankgiro nr. 5082.05.94530)

NB! Frist for innlevering av stoff til neste nummer er 8. feb.

Stoff til bladet/andre henvendelser kan sendes: gjermund.lunder@gmail.com, larsfreim@hotmail.com eller epost@rade.kirken.no

Forsidefoto: Wenche Bjørkå.

KIRKENS BETJENING

Menighetskontoret

Furuly menighetssenter
Skråtorpveien 2c, 1640 Råde

Tirsdag, onsdag og torsdag 10-14

Mandag og fredag
er kontoret stengt

Telefon: 69 29 40 30

**Menighetens VIPPS-nummer
23742**

Postadresse: Postboks 42, 1640 Råde
epost@rade.kirken.no

HER TREFFES FØLGENDE PERSONER:

Kirkeverge

Dag Øystein Andersen
419 33 688

kirkeverge@rade.kirken.no

Sokneprest

Arne-Leon Risholm
934 54 314

sogneprest@rade.kirken.no

Kateket

Kristine Lund Almås
971 50 032

kateket@rade.kirken.no

Kantor

Børge Sandal
973 06 498

kantor@rade.kirken.no

Menighetssekretær

Lill Irene Albertsen
epost@rade.kirken.no

Menighetssekretær (vikar)

Egil Wesnes
918 27 629

epost@rade.kirken.no

Kirkegårdsarbeider

Jan Kåre Tollefsen
913 09 708

kirketjener@rade.kirken.no

Leder i menighetsrådet:

Hilde Freim

freim.hilde@gmail.com

Leder i kirkelig fellesråd

Ragnhild Klevmoen

471 68 808

klevmoen@gmail.com

Prestens penn

Adventskransen

Så er det adventstid igjen. Nedtellingen mot jul er i gang. Adventskransen, eller adventslysestaken, har til nå vært et vanlig innslag både i kirke, skole og i de fleste norske hjem i over 100 år. Tradisjonen kom fra Tyskland, der den startet på et barnehjem midt på 1800 tallet. Den første adventskransen hadde sannsynligvis fire store og 24 små lys, og det første lyset ble tent 28 dager før jul. Den stadig økende lysstyrken i adventskransen symboliserer at tiden nærmer seg da han som er verdens lys skal komme til jorden.

Det er ulike tradisjoner for hvilken farge lysene skal ha. I Norge er det mest vanlig å bruke den liturgiske fargen fiolett, men lysene kan også være hvite. I katolsk tradisjon bruker man gjerne tre fiolette og ett rosa lys. Jeg antar at den rosa fargen er et symbol på at den hvite festfargen er i ferd med å trenge gjennom det fiolette. Den fiolette fargen symboliserer forberedelse og selvransakelse. Adventstiden er opprinnelig en fastetid på lik linje med tiden før påske.

Advent betyr ankomst. Det er en forkortelse av uttrykket «adventus domini» som betyr Herrens ankomst. I det gamle Romerike ble uttrykket brukt når man skulle forberede seg på at keiseren, eller keiserens representant, skulle besøke en by eller et sted. Kirken overtok uttrykket for å markere forberedelsestiden fram mot jul.

Hvert av de fire adventslysene kan også stå for fire ulike aspekter ved Jesu ankomst.

Det første lyset minner oss om *han som skulle komme*.

Profetene i det gamle testamentet varslet om en frelses-konge flere hunder år før han kom. De formidlet Guds løfter om en Messias, Guds utvalgte konge, som skulle komme med fred og rettferdighet.

Det andre lyset minner oss om *han som kom*. Evangeliene i det nye testamentet forteller oss at Jesus er denne kongen som Gud har lovet. Jesus møtte mennesker med Guds kjærlighet og tilgivelse. Han forkynte det glade budskap for fattige. Ikke minst på palmesøndag ser vi han som Messias, den ydmyke kongen som kommer for å lide og dø for sitt folk.

Det tredje lyset forteller oss om *han som kommer til oss i dag*. Dette er også Guds ord og Guds løfte, at Jesus ikke har forlatt oss, men møter oss i dag som den oppstandne frelser og Herre. Han er nær oss alle dager, og møter oss i sitt ord, i bønnene, i dåpen og i nattverden.

Det fjerde lyset forteller oss om *han som en dag skal komme tilbake*, for dette er også en del av vår tro. Han som kom som et menneske og levde sitt liv her på jorden, han som ble korsfestet og stod opp fra de døde, han som for opp til himmelen og sitter ved Guds høyre hånd, han skal en dag komme tilbake og gjenopprette alt, og hans rike skal være et evig kongerike.

Jesus er vårt lys og vårt håp. Han gir oss håp for dagen i dag, og for det som ligger foran oss!

Riktig god advent, og god jul til alle!

Arne-Leon

Månedens bibelord

Lukas 4, 18-19:

Herrens Ånd er over meg, for han har salvet meg til å forkynne et godt budskap for fattige. Han har sendt meg for å rope ut at fanger skal få frihet og blinde få synet igjen, for å sette undertrykte fri og rope ut et nådens år fra Herren.

JULENATTS- BØNN

Si meg; løy de, Herre,
disse englene som sang om Fred på jord?
Kan vi tro på sangen,
eller er det ekko etter tomme ord?
Var det ekte engler,
eller var det bare drøm og fantasi
i en fjern fortelling?
Kan vi tro på ord om fred til evig tid?

Tider går på jorda,
men så ofte gjennom grå og trange kår.
Uten engleglitter,
her hvor griskheten og fattigdommen rår.
Kanskje misforsto vi
det de prøvde å formidle i sin sang
i den fjerne natten,
over frosne, trette gjeterengang?

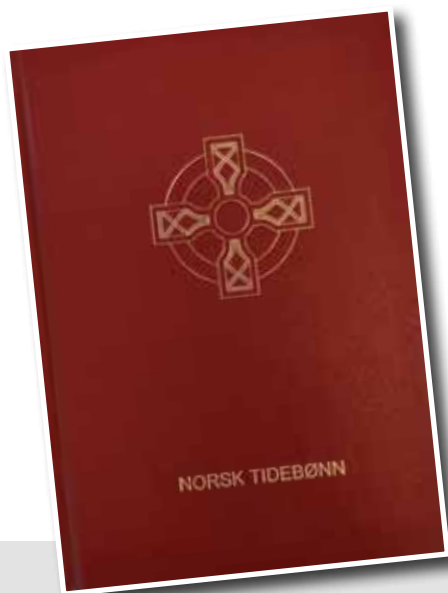
Var din fødsel, Herre,
første gnist av håp i verdens situasjon?
Var det første flammen
i en ny og ganske stille revolusjon?
Mens jeg lytter stille,
synker ekkoet fra englesangen ned.
Nå, mens stjerner hvisker:
Salige er de som skaper fred.

(Matteus 5,9)

Torunn Bjørnstad Båtvik

NORSK TIDEBØNN

Tidebønner har fått ny aktualitet i vår tid, også på tvers av kirkesamfunnene. Vi vil her gjøre oppmerksom på en fersk tidebønnebok, Norsk tidebønn, som gir mer kunnskap om denne tradisjonen med røtter langt tilbake i tid. Boka vil inspirere til bruk av denne bønnetradisjonen i dag. Den inneholder fire tidebønner for hver av ukens sju dager: laudes (morgenbønn), sekst (middagsbønn), vesper (aftensang) og kompletorium (kveldsbønn), pluss ottesang på søndag. Fargefotografier av ikoner malt av Ove Grant Svele er plassert på egnede steder i boka. Praktisk brukerveiledning finnes først i boka. Tidebønnene består av Davids-salmer, antifoner, hymner, bønner og nytestamentlige sanger som Sakarjas lovsang, Marias lovsang og Simeons lovsang. Tekstene er forsynt med gregorianske melodier tilpasset norsk språk. Noen av hymnene har melodier fra norsk folkesangtradisjon. Agnar Sandviks bok Norsk Tidebønn - La oss alle be fra 1948 danner tekstgrunnlaget. Til kveldsbønnene er gregorianske melodier fra Sandviks Antifonale til ukens aftnebønner (1949) benyttet.

ISBN 9788269014426

Publisert 2020

Utgiver Den nordisk-katolske kirke

Språk Bokmål

Format Innbundet

FURULYUKA 2021

SØNDAG 17 OKTOBER:

Uka startet tradisjonen tro med familiegudstjeneste. Mange, både barn og voksne møtte opp til en fin gudstjeneste. Hyggelig å kunne samle så mange på Furuly igjen. Etter gudstjenesten var det kirkekafe hvor det ble servert kaker, kaffe og saft.

ONSDAG 20 OKTOBER:

Da var det Gospelkonsert med Leif Ingvald Skaug på programmet. Ca 70 personer fikk ta glede i et fantastisk show! Etter konserten var det salg av kaffe og kaker + åresalg med fine gevinster. En spesiell takk til damene som bakte kake, og Kristine som var lyd-tekniker.

TORSdag 21 OKTOBER:

I år som i tidligere år ble det gjennomført en storslått quiz på torsdagen i Furulydagene.

Ca 50 deltakere på 7 lag konkurrerte om kunnskap over et bredt spekter av tema:

Geografi
Natur og vitenskap
Sport
Året som gikk
Film og TV
Mål og vekt

Historie
Kjente personer
Quiz Battle
Kjenner du bildet?
Lett blanding
Nasjonalsanger
Anagrammer

Etter bra samling med tre lag i toppen gikk Team Moskvil av med seieren. Menighetsbladet gratulerer! Kvelden ble også i år trygt ledet av quizmaster Harald Roer. Kiosk samt rigging/ryddig ble organisert av Råde Y's Men.

FREDAG 22 OKTOBER:

Fredagskvelden var satt av til ungdommen i bygda. Kristine hadde valgt å ha ungdomsgudstjeneste og inviterte spesielt årets konfirmanter. Det ble en fin gudstjeneste med ungdommer som sang av full hals. Etter gudstjenesten kom Erik som er buktaler og fremførte noen trylletriks. Det ble latter i salen og en vellykket kveld. Ungdommen fikk servert pølser og brus.

LØRDAG 23 OKTOBER:

Furulydagen var kommet og komiteen hadde valgt å ha kafe med salg av rømmegrøt, vafler, kaker, gjærbakst, kaffe og brus. Bra oppmøte var det og selv med tombola som gikk hele dagen var det mange gevinster igjen da det gjensto en time. Da ble det åresalg og resten av gevinstene forsvant. Hele uken ble avsluttet med trekningen av Furulylotteriet.

Vi ønsker å takke alle som møtte opp, kjøpte lodd eller bidro på en eller annen måte slik at dette ble en vellykket uke.

Hilsen Furulydagenekomiteen

Kirken skal ikke være en hemmelig tjeneste

Når biskop Atle Sommerfeldt går av som biskop 30. november, kommer han aller mest til å savne alle møtene med mennesker.

– Du får gå inn i stuen, sier Sommerfeldt og viser opp trappa i bispeboligen i Fredrikstad, hvor han har bodd med kona Marianne de siste ti årene.

Nå skal de snart pakke sammen all kunst, bøker og ikoner stua er fylt av og flytte tilbake til huset i Asker. 70-åringen er kjent for å ha stor kapasitet, og han får energi av å jobbe i høyt tempo. Akkurat det bekymrer ham litt med tanke på pensjonisttilværelsen.

– Jeg må nok legge en plan. Jeg har jo vært leder i 30 år, og nå blir det betydelig mer stille rundt meg, sier han.

ELSKE OSS SELV OG VÅR NESTE

Det er snart ti år siden gudstjenesten i Fredrikstad i januar 2012 hvor Atle ble vigslat til biskop. I begynnelsen var han mest spent på hvordan erfaringene hans fra tidligere jobber ville komme til nytte i bispevirket.

– Jeg har alltid vært opptatt av

hvordan kirken kan være et sted for eksistensiell håndtering av livet, og bidra til å heve menneskers levkår. Det har fulgt meg fra da jeg jobbet som menighetsprest på Tøyen til da jeg var generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, sier Sommerfeldt.

Koblingen mellom reisen innover i oss selv og samfunnsengasjement utover er viktig for ham.

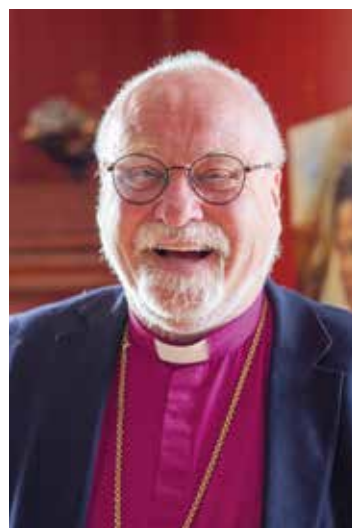
– Det er ute i verden du møter Jesus, og vi kan hvile hos Gud. Han har gjort alt, derfor er vi fri til å elske oss selv og vår neste.

TILGJENGELIG

Biskopen pleier å ta en halvtimes hvil på ettermiddagen, en vane han har hatt siden han gikk på skolen. Men når han er på bispevistas, hviler han lite. De som har sett ham i aksjon, vet at han holder et høyt tempo.

– Da gjelder det å surfe på adrenalinet og ikke sakke farten. Visitasene kommer jeg til å savne når jeg slutter, sier han.

Sommerfeldt rakk akkurat å gjennomføre visitaser til alle de 109 menighetene. Visitasene, som gjerne varer fire-fem dager, innebærer samtaler med alle ansatte, dialog med kommuneledelsen, besøk på skoler, bedrifter, NAV og andre viktige lokalsamfunnsinstitusjoner.

Med mye engasjement peker han på at en stor del av lokalsamfunnet er medlemmer i lokalkirken.

– Kirken har bred kontaktflate. Jeg har alltid søkt å finne ut av mulighetene som finnes i lokalsamfunnene rundt omkring når jeg har vært på besøk. Kirken kan ikke være en hemmelig tjeneste, men må være tilgjengelig, mener han.

Og nettopp av den grunn har han vært en biskop som har vært tydelig på viktigheten av at kirken må prioritere god kommunikasjon, og nå i det siste har det handlet spesielt om økt tilstedeværelse på digitale flater og sosiale medier. Nylig kom en veiledning for en forkortet liturgi for digitale gudstjenester, slik at digitale gudstjenester være en forordnet gudstjeneste.

– Det handler i bunn og grunn om at der folk er, der må kirken være. Kirken har i stor grad vært en «kom til oss»- kirke, men vi er jo sendt til verden, og må også søke å være der folk er.

Da han og kona Marianne var unge, var de på ferie i Florida.

Marianne ville svært gjerne at de skulle kjøre ut til kysten. Et kvarter etter at de hadde kommet fram, var Marianne fornøyd og ville dra igjen. – Jeg skjønte ingen ting, først skulle vi kjøre til havet, og så skulle vi ikke være der lenger? Men så forstod jeg at det for henne, som er vokst opp ved havet, handlet vel så mye om å få et glimt av det sånn at hun fortsatt visste at det var der. Sånn tenker jeg det er med kirken også. Kirken skal være et sted man vet at er der, og når man trenger et glimt eller mer, så kan man komme og det er noen til stede.

ELSKET Å STUDERE

– *Hva er du mest stolt av som biskop?*

Han må tenke seg om.

– Er det nå jeg skal svare: «Jeg er ikke stolt av noen ting», humrer han.

– Men det er klart jeg er stolt av mye. Jeg er stolt av hvordan visitasene foregår, nemlig at vi er så aktivt i dialog med lokalsamfunnene kirken er en del av, og kanskje hjelper til å knytte noen forbindelser som ikke var der i utgangspunktet. Egentlig er det å ta Jesu spørsmål på alvor om «Hva vil du jeg skal gjøre for deg?» og stille lokalsamfunnet det samme: «Hva kan kirken gjøre her?».

Han er også stolt av Dialogforum Østfold, som er en forening eid og driftet av muslimske kultur- og trossamfunn og kristne trossamfunn og organisasjoner, som jobber for dialog og mot radikalisering. Han nevner også Håpets katedral, Hovlandfestivalen, Borg pilegrimssenter og

den store satsningen på kommunikasjon i Borg bispedømme, Kommunikasjonsløftet.

– Jeg mener også jeg har bidratt til å skape bedre samarbeidsklima mellom de to arbeidsgiverlinjene i kirken, ved at prostene skal sitte i fellesrådene.

– *Hva fikk du ikke fullført som biskop i Borg?*

– Jeg skulle gjerne ha kommet lenger i å utvikle organisasjonskulturen, der mener jeg det er mye igjen. Både med tanke på at ansatte både må oppleve selvstendighet, men også akseptere og være lojal mot at organisasjonen definerer en felles retning og strategiske mål. Noen oppfatter det kanskje som begrensende, men det er innenfor rammer vi kan bruke kreativiteten og nyskapningen mye friere. Vi kan gjerne ta en diskusjon, men når man har diskutert ferdig, så bør man akseptere at «sånn gjør vi det». Det gamle slagordet «verden er for sterkt for en delt kirke» gjelder i aller høyeste grad også for kirken i Borg. Jeg skulle også veldig gjerne vært videre arbeid med hvordan vi som kir-

ke kommuniserer med alle våre medlemmer. Vi har kommet et godt stykke på vei, men ikke fullført.

DIALOG MED ANDRE RELIGIONER

Han mener at det viktigste for kirken i Borg bispedømme videre er at kirken videreutvikler seg som folkekirke.

– Kirken må ta alle sine medlemmer på alvor, og være en livsløpskirke med religiøse markeringer for viktige begivenheter i livet. Kirken må bidra til at mennesker får mulighet til å leve ut sin religiøse lengsel, blir utfordret til levende tro og samfunnsengasjement og bidrar til gode levekår for alle. Jeg mener det er spesielt viktig i Borg at vi viderefører dialogen med andre religioner. Den norske kirke må bidra til godt naboskap og mangfoldighet uten å gi slipp på sin egen identitet.

1. desember er siste dag på jobb.

– Jeg må nok passe meg litt for å ikke bli en sur, gammel mann som mener mye om hvordan ting skal være i kirken. Men det kan hende jeg dukker opp som vikarprest her og der. Vi får se.

TRE OM BISKOPEN:

Endre Fyllingsnes, tidligere kirkefagsjef i Borg bispedømme, nå sokneprest i Domkirken i Fredrikstad

– Atle er engasjert, inspirerende, uredt og frimodig. Han har en enorm arbeidskapasitet og glede i tjenesten som smitter over på oss andre. Det har jo oppstått noen morsomme situasjoner under enkelte visitaser der Atle viste mer om kommunen enn de kommunale lederne, som kanskje ikke var så godt forberedt. Som biskop har Atle hatt en unik evne til å se, snakke med og gi oppmerksomhet til de som ikke har status, stilling eller stikker hodet mest frem. Jeg er særlig imponert over at han med alle sine tydelige meninger er så raus med mennesker som mener annerledes. Og hvis han blir overbevist av at andres argumenter er bedre enn hans egne, har han ingen problemer med å skifte mening. Han har han definitivt

vært med å gi ansatte og frivillige i kirken ny frimodighet, og bidratt til nytenkning og pekt på alle muligheter som kirken har i vår tid. Eksternt har han satt kirken på dagsorden på en tydelig måte, og bidratt til at kirken har fremstått som den samfunnsaktøren kirken faktisk er.

Kari Mangrud Alvsvåg, domprost i Fredrikstad

– Atle er klartenkt, målrettet, inkluderende og ambisiøs på kirkens vegne. Han er meget sterk faglig, og det gjelder både teologi, organisasjon og sosiologi. Som person er han snill, morsom, omsorgsfull, raus og blid. Atle har brakt kirken i Borg til en klar bevissthet om oppdraget som samfunnsaktør. Han har dratt bispedømmet tettere sammen gjennom strategiarbeidet, og stadig minnet kirken om oppdraget: å være Kristi kropp i verden, og arbeide i tråd med

Borgs motto: «Mer himmel på jord.» Hans sterke bevissthet om sosiologien som en viktig kilde for å peke ut kirkens satsninger, vil inspirere kirken i Borg fremover også. Atle har forkynt Guds kjærlighet til mennesker og verden på en måte som stadig viser hvordan Kristi seier over dødskreftene gjør seg gjeldende i verden i dag. Det vil huskes. Jeg synes det er veldig gøy og inspirerende å være i Atles følge på visitas. Hvor enn han kommer og hvem han enn møter, har han adekvate spørsmål og innspill å komme med, og det blir alltid sterke samtaler. Det er jeg så takknemlig for å ha fått oppleve.

Kåre Rune Hauge, prost i Østre Borge syssel prosti

– Atle er en engasjert og visjonær biskop, som samtidig er veldig lite selvhøytidelig. Han er svært god med folk han møter i ulike sammenhenger. Han viser oss proster stor tillit. Han er en tydelig person, som sier fra når det trengs. Han har godt humør og en god latter. Han brenner for en kirke som finner sitt lokale uttrykk. Han kan også kjøre seg bort eller streve med å finne fram i sitt store bispedømme. Han vil etterlate seg et bispedømme med en klar visjon, med en tydelig strategiplan og med et engasjert bispedømmekontor og prostefellesskap.

FAKTA OM ATLE SOMMERFELDT:

Atle Sommerfeldt ble utnevnt til biskop i Borg 28. oktober 2011 og ble vigslet til stillingen 29. januar 2012 i Fredrikstad domkirke. Sommerfeldt avla teologisk embetseksamen i 1980. Han har tidligere blant annet vært prest i Oslo bispedømme (1982–84), generalsekretær i Botswana Christian Council (1989–1993), generalsekretær i Mellomkirkelig råd (1993–94) og generalsekretær i Kirkens Nødhjelp 1994–2012.

Tekst: Åshild Moen Arnesen. Foto: Åshild Moen Arnesen tatt bildene av Kari Mangrud Alvsvåg (Leif Ingvald Skaug) og Endre Fyllingsnes (privat).

Vi MÅ stå SAMMEN

Tilbud for hjemmeboende eldre

Døgnet har mange timer, og timene kan bli lange. Og kanskje spesielt for eldre som bor alene. Tankene kan bli tunge, mange er engstelige. Ofte bor familie langt unna, mange har mistet sine kjære.

For noen er det at hjemmesykepleien kommer innom med medisiner, det største som skjer den dagen.

Nå vil Råde kommune bidra med flere tilbud som kan gjøre dagene mer innholdsrike.

- Dagene er ofte lange for hjemmeboende eldre. Selv om familie kommer på besøk, og hjemmetjenestene eventuelt er innom. Vi håper vi kan gi de eldre det lille ekstra i hverdagen, noe som kan være betydningsfullt, sier kulturvert Marianne Mikkelsen Holm i Råde kommune.

Før sommeren mottok kommunen prosjektmidler fra nasjonalt hold. Midlene skal brukes for å forebygge ensomhet hos hjemmeboende eldre.

- Vi vet at det er mange eldre i Råde som er i målgruppen, men for at vi skal nå dem, trenger vi hjelp til å formidle at vi har dette tilbudet. Så hvis du har et familiemedlem, en nabo eller andre du kjenner som trenger litt forandring, fortell dem gjerne at de kan ta kontakt med oss, sier Holm.

Prosjektet er i oppstartsfasen. Målet er å spre ulike aktiviteter de eldre kan være med på gjennom året. Og tilbudet fra kommunen er bredt.

- Dette er for deg som gjerne vil være mer sosial og som ønsker å komme deg ut litt. Men det er også for deg som er alene og kunne trengt et lite besøk og en god samtale. Vi kommer gjerne hjem til deg, sier hun.

Marianne Mikkelsen Holm har lang erfaring med å møte eldre. Det er 21 år siden hun begynte i helsevesenet, og det meste av tiden har hun jobbet innen eldre-omsorgen. Nå har hun fått med seg Torill Bjørnland i prosjektet. Hun har også langerfaring fra kommunehelsetjenestene.

- Det å få lov til gjøre dette, er fantastisk. Dette er noe både Torill og jeg brenner for, sier Holm.

Helsedirektoratet poengterer at koronapandemien har rammet mange eldre. For mange eldre har de siste månedene vært en ensom tid med begrensinger på sosialt fellesskap. Målet er å legge til rette for mer aktivitet for målgruppen.

- Det har vært mange måneder med isolasjon og lite sosial kontakt. I tillegg har flere tilbud og møteplasser, som for eksempel dagsenteret i Råde kommune, vært stengt. Så gruppen av eldre som føler seg ensomme har nok vokst det siste halvannet året. I tillegg er det jo en generell utvikling at flere bor hjemme lenger nå enn tidligere, sier Holm.

Ønsket er å gi de eldre et bredt tilbud for at alle skal kunne være med på noe som passer for dem.

- Vi har arrangert bingo på helsehuset og har flere aktiviteter å bli med på. Så vi oppfordrer til å ta kontakt med oss for å se om noe er aktuelt. Det aller viktigste for oss alle er å ha noen å gjøre ting sammen med, og tilbudene vi har kommet med så langt, har falt i smak hos deltagerne, sier hun.

Men hun påpeker at det er viktig å huske på de eldre som ikke har mulighet eller ønske om å forlate hjemme for å være sosial.

- For noen er det beste å få besøk der de bor, og både Torill og jeg kommer

gjørne hjem til de som ønsker det. En rolig formiddagsstund med en god prat og en kaffekopp, er gull verdt for både de vi besøker og oss selv, sier hun.

Ekstra bevilgninger fra helsemyndighetene har gjort det mulig for kommunen å ha flere større arrangementer de siste månedene.

- Vi hadde blant annet 22 gjester på færikålfest! Noen av de som takket ja til invitasjonen, hadde ikke vært ute på flere år, og det var så vellykket. Vi er heldige som også har frivillige i kommunen som bidrar når vi trenger det, både med skyss, organisering og servering, sier hun.

Prosjektet er i første omgang tidsbegrenset, men Holm håper dette vil være tilbud som varer.

- Målet er at eldre som bor hjemme ikke skal føle seg like ensomme. Vi vet at det bare kommer til å bli flere eldre i kommunen i årene som kommer, og med ulike aktiviteter og tilbud, kan hverdagen bli litt lysere for mange.

Av Anne-Grete Melkerud

Vi håper å høre fra dere!

Ønsker du å være med, eller kjenner du noen som kunne tenke seg å delta på dette tilbudet?

Vær snill å videreformidle for oss. Ta kontakt med kulturvert Marianne Mikkelsen Holm på telefon 47 47 24 92 eller send en e-post til marianne.mikkelsen@rade.kommune.no.

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

LA GRACE FÅ FYLLE FEM ÅR

AV: ANETTE TORJUSEN FOTO: HÅVARD BJELLAND

Akkurat no ligg Grace trygt i armane til mamma, berre ein dag gamal. Omfamna av morskjærleik og nærleik etter ein god og trygg fødsel. Diverre er tala dystre, mange barn i Afrika lever aldri til dei blir fem år.

Inst i kroken på fødeavdelinga høyrer vi små forsiktige grynt. Då vi kikar inn, ser vi at det er Grace som er i ferd med å vakne. Ho ligg trygt i famnen til mamma på ei av sengene i salen. Berre timar har gått sidan ho vart fødd.

– Eg kjenner meg så lykkeleg, Grace er det første barnet mitt, og det er så mykje større enn eg

hadde forestilt meg. Eg håpar ho får ei trygg og god framtid, det er alt eg ønskjer meg, smilar mamma Anita Lamisoni (24).

HØGE DØDSTAL

Grace er fødd i Malawi, på fødeavdelinga til helsesenteret Mbwatarika, som Kirkens Nødhjelp har bygd. Alt er godt og trygt for Grace no, men utanfor veggane ventar eit hardt liv og

ein beinhard statistikk. Meir enn nitti prosent av barn som dør før dei fyller 18 år, overlever ikkje femårsdagen sin.

Malawi er eit av dei fattigaste landa i verda, som står i mange kriser. Akutt vassmangel, tørke og flaum gjer at tilgangen til mat er kritisk. Så kritisk at Grace har femti prosent sjanse for at veksten hennar blir hemma før ho fyller

fem år. I tillegg har pandemien også gjeve eit valdsamt oppsving i talet på barneekteskap og tenåringsgraviditetar. I nokre område har dette dobla seg.

Sjølv om tala for barnedødsfall har gått kraftig ned, er dei framleis dramatiske. I 2019 døyde det 14.000 barn i verda under fem år, kvar einaste dag. Og kvar du blir fødd har mykje å seie. Barnedødstala er ni gongar høgare i Afrika enn i Europa.

Ein god start på livet byrjar med ein trygg fødsel, difor har Kirkens Nødhjelp bygd fødeavdelingar fleire stadar i Malawi. Samstundes som vi syter for gode jordmødrer.

Då Grace vart fødd var det Hilal Wasil (27) som var jordfar på vakt. Han tok imot Grace og hjelpte Anita gjennom sin første fødsel. Og Anita kan ikkje få fullrost han.

– Eg kjende meg både trygg og teken hand om på beste måte, så no kan eg faktisk seie at eg hadde ein fin fødsel, sjølv om han var lang og vond.

Hilal, som også er ansvarleg for svangerskapskontrollane, kan ikkje få understreka nok kor viktig det er å kome seg til ei fødeavdeling. Han rykkjer også ut på motorsykel til mødrer som ikkje når fram i tide.

– Vi ser at mange går over tida, aborterer eller får massive blødingar etter fødsel. Difor er det så viktig at gravide og nybakte mødrer blir følgde tett opp.

Anita får berre ei natt på sjukehus før ho må reise heim, det

Hilal Wasil er jordfar på fødeavdelinga ved helsesenteret som Kirkens Nødhjelp har bygd. Her sjekkar han at alt står bra til med Grace etter fødselen nokre timar tidlegare.

er mange som skal fø og det er kamp om plassane. Totalt dekkjer fødestova 3000 hushald.

Vi skal snart feire jul, i takksemd og glede over Jesu fødsel. Ein fødsel som mest sannsynleg var ei tøff erfaring for unge Maria. I ein stall, i ein framand by, langt borte frå familien. Hadde ho ein fødselshjelpar?

Jesus overlevde både fødselen og flukta den vesle familien måtte leggje ut på etter kvart. Vi går ut frå at spedbarnsdødstala var høge. Jesus overlevde spedbarnstida på trass av den urolege verda han vart fødd inn i.

2000 år etterpå veit vi at nyfødde under 28 dagar står for nesten halvparten av dødsfalla blant barn under fem år (tal frå 2019). Mange blir framleis fødte i krig, konflikt, vassmangel, svolt og fattigdom.

Oppdraget vårt er å redde liv og krevje rettferd for desse, slik vi gjer i Malawi. Vi kan vere med å gje nyfødde Grace og andre barn ei trygg framtid. Saman med deg og dei kan vi byggje fleire fødeavdelingar og syte for tilgang til mat, reint vatn, vaksinar og utdanning. Saman forandre. Slik at fleire får fylle fem år.

SLIK GJEV DU DEN VIKTIGASTE JULEGÅVA I ÅR:

Vipps eit valfritt beløp til 2426.
-Send GAVE på sms til 2426 og gje 250,- kroner.

Gåvekonto: 1594.22.87248

Serie for ungdom: LØVETANNSANG

Del 3 av 10

Om Løvetannsang av Hilde Hagrup

Det er ikke mye Gerd har: en død far, en utbrent mor og en søster som synger absolutt hele tida. Ikke bor hun i et ordentlig hus heller, og noen sier hun ikke engang har et ordentlig navn. Så når vellykkede Maja dukker opp med familien sin i en sølvgrå Mercedes og truer med å ta venninnen Kajsa fra Gerd, gjelder det å ikke gi seg. Når man ikke har noe å tape, er det greit å kunne slåss.

Det var Maria som åpna, hun hadde arbeidsbukse med hvite malingflekker på knærne og en rutete skjorte med ermene bretta opp over albueene. Hun malte ikke. Hun vaska hyllene i kiosken. Jeg hadde aldri sett moren til Kajsa bli sint. Ikke engang på meg. Ikke engang nå, da Kajsa lå i senga med hjernerystelse og det var min skyld. Det eneste som var dumt med Maria, var at hun var så damete og redd av seg. Det var innmari mye Kajsa ikke fikk lov til enda det var veldig liten sjanse for at det skulle være farlig. Jeg smilte eller jeg lo eller jeg vet ikke hva jeg gjorde da jeg så Maria i døra. For selv om hun ikke var pen, var hun pen likevel fordi alle rynkene hennes var smilerynker, og hun var så rosa i kinnene. Jeg likte henne.

–Hva ler du av, Gerd? sa Maria.
–Ser jeg dum ut?

Hun strøk den ene håndbaken over panna og busta til håret i det samme.

–Nei, sa jeg. –Jeg bare tenkte at du er veldig pen for å være stygg.

Jeg hørte hva jeg sa i det samme jeg hadde sagt det, men da var det for seint. Det går ikke an å spise ord. Ord er pust, og det går ikke an å spise pust. Bare trekke den. Moren til Kajsa ble ikke sint. Hun stilte seg helt inntil døra så det var lett for meg å smyge meg forbi uten å se på henne. Jeg gikk inn i gangen og tørka meg ekstra godt på dørmatta før jeg tok av meg skoene, bare for å være helt sikker på at det ikke kom flekker på gulvet, og jeg var halvveis opp trappa da hun ropte etter meg.

–Og du sier mye pent for å være så stygg i munnen, Gerd Amalie. Jeg heter Gerd Anette, ikke Gerd Amalie. Det med Amalie var noe moren til Kajsa fant på i farta. Jeg likte det ganske godt.

–Hvor ble det av deg? sa Kajsa.

Hun lå i senga under en dyne i rosa, glatt dynetrekk med blonder langs kantene, omringet av bamser og andre kosedyr. Akkurat da tenkte jeg at det ville vært fint å være enebarn og ha rosa som yndlingsfarge. Jeg tenkte alltid noe sånt når jeg

gikk inn på rommet til Kajsa, det var misunnelse, og jeg visste at det ikke var bra, men jeg klarte ikke la være å kjenne det likevel, og det gjorde at jeg fikk lyst til å ødelegge tingene hennes. Jeg hadde gjort det av og til da vi var yngre, klippet av manen til en My Little Pony og latt som om det var en ulykke, men det hjalp ikke. Kajsa fikk alltid ny, og det falt henne aldri inn å spørre om jeg ville ha den gamle. Hun var snill, men ikke så snill som moren sin. –Er du veldig sjuk? sa jeg.

Kajsa retta seg opp i ryggen og nikka alvorlig, men jeg syntes ikke hun så så veldig sjuk ut.

–Er det ikke kjedelig? sa jeg.

–Nei, sa Kajsa.

–Men du får ikke lov å lese eller se på TV.

Jeg satte meg på sengekanten og putta et av Kajsas kosedyr på fanget. Det var en rosa elefant, den var gammel, hun hadde flere nyere kosedyr, men jeg likte best den rosa elefanten. Den hadde

ihjeltygga ører, Kajsa hadde hatt den siden hun var baby, den var ikke så fin som de andre tingene hun hadde, den minna om mine kosedyr, og det var kanskje derfor jeg likte den så godt.

–Jeg får sove så lenge jeg vil, sa Kajsa.

–Og sjokolade. Hun pekte på nattbordet. Det lå en halvspist Stratos ved siden av nattlampen, men den var ingenting mot esken med After Eight som lå foran vannglasset. After Eight var voksenkonfekt, med hvit, seig mint i midten. Hver sjokolade var et tynt flak, pakka inn i svarte papirlommer og stabla på rekke i noe som likna et lite tallerkenstativ, så de ikke skulle brette.

Jeg venta på at Kajsa skulle spørre om jeg ville ha. Men Kajsa var enebarn og ikke vant til å dele, hun så at blikket mitt dirra ved After Eighten, men hun tilbød ingenting, bare flytta seg urolig fram og tilbake i senga, som om hun angra på at hun hadde vist meg hva hun hadde og ikke gjemt det før jeg kom.

– Jeg får kanskje ikke være med på sykkelturen, sa Kajsa.

– Eller vi vet ikke ennå.

Snik. Sykkelturen i begynnelsen av juni. Et skikkelig dårlig forsøk på å bytte samtaleemne.

– Nei, sa jeg.

– Men du slipper matta.

Jeg så ikke på henne da jeg sa

det. Jeg fortsatte å stirre på sjokoladen, og Kajsa fortsatte å flytte seg fram og tilbake under dyna.

– Skal vi sykle til Nordvik?

– Det vet du vel. Det skal vi jo hvert år.

Jeg kjente at jeg begynte å bli skikkelig sint.

– Joda. Jeg visste det. Jeg bare huska det ikke akkurat nå.

– Nei vel.

– Nei.

Drittunge, tenkte jeg. Bortskjemte drittunge. Ingen av oss sa noe på en stund. After Eight-esken var åpen. Det lå tomme, svarte papirlommer på gulvet, men jeg så at hun hadde mer enn halvparten igjen. Kajsa vrei seg og vrei seg under dyna.

– Nei ... Oi! Unnskyld!

After Eighten falt i gulvet med et lite dunk, og vannglasset falt etter. Dessverre knuste det ikke, men det var fullt nok til at sjokoladen ble god og bløt.

– Det gjør ikke noe, sa Kajsa letta.

– Det var bare vann.

Jeg plukka opp de våte sjokoladene og la dem på nattbordet hennes. Det var først da jeg så at det lå et God bedringskort under esken.

– Hvem har du fått dem av?

Kajsa så på meg og smilte så smilehullene kom til syne i

kinnene, og jeg var plutselig ikke sikker på om hun skjønnte at jeg hadde velta sjokoladene med vilje.

– Jeg har fått dem av Maja, sa Kajsa.

DET JEG IKKE SKJØNTE, var hva som hadde skjedd med fiskestanga, for jeg så i kottet to dager etter ulykken, den dagen pappa skulle fylt tretti. Da var ikke stanga der. Jeg visste at det måtte være Siv som hadde tatt den ut, men det var ikke likt henne. Hun var ikke noen snill søster, selv om hun var snill mot voksne, likevel trodde jeg ikke at hun ville gjort noe sånt. Jeg måtte tenke igjennom det mange ganger før jeg fant ut hvordan det kunne ha skjedd. Kanskje pappa svingte henne rundt likevel? Kanskje han svingte henne rundt da han løfta henne ned fra kjøkkenbenken. Og så var hun så glad og kvalm på en gang, og så klarte hun ikke å holde seg.

–Pappa, skal jeg vise deg noe?

–Hva da?

–Det er egentlig hemmelig.

–Jasså.

–Du skal egentlig ikke vite det før om to dager. Men se her. Siv åpna døra til kottet, og der sto stanga til pappa. Den nye fødselsdagsstanga. Jeg vet ikke hvem av dem det var som bestemte at de skulle ta den med seg, men de tok begge. Både den

nye stanga og den gamle. Og de kjørte ut i den gule båten, den båten som fra nå av skulle være deres båt, og når jeg hata Siv fordi alle syntes så synd på henne, tenkte jeg at det var hennes skyld at båten hvelva. Den kantra fordi Siv begynte å krangle om å få låne pappas nye stang. Noen ganger, når mamma og Siv satt i stua og snakka lavt og jeg ikke fikk lov å komme inn, tenkte jeg at det var det de snakka om. Mamma sa at det ikke var Sivs skyld, og da sa Siv det med stanga.

–Jeg ville bare låne den nye stanga, hviska Siv.

Og så begynte hun å synge og grine, og jeg likte å tenke at det var sånn det var. At det ikke bare var synd på Siv, men at det var litt hennes skyld også, det som hadde skjedd. Men jeg visste jo ikke. Det var bare noe jeg tenkte meg. Mamma og Siv satt i stua, og jeg fikk ikke lov til å komme inn, og når jeg la hodet mot stuedøra, hørte jeg aldri hva de sa. Jeg hørte bare mumling. Og musikk.

– Maja er veldig hyggelig, forklarte Kajsa.

Kajsa hadde fått lov til å gå ut i hagen av legen, og nå satt vi der og spiste brødsriver med leverpostei og agurk.

– Men du kommer ikke til å like henne.

– Hvorfor ikke?

– Hun er ikke noe for deg.

– Det vet vel ikke du.

– Jo. Hun er ikke så voldsom. Hun er ikke sånn som liker å løpe hele tida.

– Hva liker hun da?

– Hun liker å gjøre rolige ting. Spille spill. Å sminke seg.

– Hun skal bli med ut med snekka neste søndag i hvert fall.

Familien til Kajsa hadde ikke snekke. De hadde et stort hus med kiosk, to etasjer og morelltrær i hagen, men de hadde bare en liten, blå plastbåt, for faren til Kajsa var ikke glad i vannet.

– Det tror jeg ikke noe på, sa Kajsa.

– Hæ? – Jeg spurte om hun kjente deg og hun sa nei.

– Pøh. – Jeg spurte henne i går, faktisk.

Jeg kjente at jeg ble rød i ansiktet.

– Jeg ble kjent med henne i går kveld, sa jeg. Jeg var flink til å ljuge, men ikke så flink til å ljuge til Kajsa. Hun pleide ikke å late som hun trodde meg heller.

– Jaså?

–Ja.

– Du kjenner henne ikke. Jeg reiste meg uten å svare. – Du ljuger! sa Kajsa.

Jeg tok på meg jakka og plukka opp sandalene jeg hadde slengt fra meg i gresset. Spennene gled mellom fingrene mine. Jeg fingra med dem mens jeg begynte å gå mot skogholtet.

Jeg måtte finne Maja og bli kjent med henne og spørre om hun ville være med ut med snekka på søndag. Det var døds viktig. Det var dødsens viktig. Jeg spurta hele veien fra kiosken og opp Rellingen.

– Er det noen hjemme? ropte jeg.– Maja?

– Hei, svarte en stemme bak meg. Jeg kvakk til, snudde meg, og så en gutt med svart hår og grønne øyne. Han hadde kommet bak meg uten at jeg hadde merket det. Han var kanskje to år eldre enn meg, like gammel som Siv, men jeg hadde aldri sett ham før. Jeg kjente ham igjen likevel. Det var noe med nesa eller haka, eller kanskje det var panna og kinnbeina, i hvert fall var det noe ved ham, han likna på noen, og den han likna på, var Maja. Bortsett fra at han hadde noen svarte dun på overleppa. Begynnelsen på bart.

– Var det noe?

Stemmen hans var mørk. Det var rart, for stemmene til guttene i klassen til Siv spratt opp og ned som ustemte fioliner, og man visste aldri når de kunne komme til å gå opp i fistel, men han her hadde full kontroll.

– Jeg ser etter Maja, sa jeg.

– Mamma! Pappa! Maja! Dere må komme. Det er noen her. En jente. Nei, jeg vet ikke. Ikke Karine Maria. En annen.

UT OG GÅ!

11. november

Tur i Tombskogen og Jerndalen i fint novembervær, og kafferast ved Lavvo'n. Asbjørn var guide og fortalte om husmannsplassene, kulturlandskapet, Tomb Mølle og Møllebekken hvor det er ørret. 27 glade turgåere var med.

Ikke alle barn gleder seg til jul

Gi støtte, trygghet og håp til familier som har det tøft.

Send SMS BK JUL til 2210 (200 kr) eller
VIPPS valgfritt beløp til 13130

Julequizen

FOR FAMILIEN

- 1) Etter Josef og Maria forlot Betlehem, hvilket land reiste de til med Jesus?
- 2) Hvilken farge er det på bærene som er på misteltein?
- 3) Hvor mange kanter har et snøflak?
- 4) En av verdens mest kjente brus-selskaper bruker julenissen i sine reklamer, hvilket selskap er det?
- 5) Hva er det franske navnet for Julenissen?
- 6) Hvilke gaver ga de tre vise menn til Jesus?
- 7) Hvilket land sender et stort juletre til London hvert år som tradisjon?
- 8) Hvem hadde hovedrollen i filmen «Jingle All the Way» fra 1996?
- 9) Hvem har laget sangen «Last Christmas»?
- 10) Når ble det første julekortet sendt?
- 11) Hva er «God jul!» på spansk?
- 12) Hvor mange reinsdyr har julenissen?
- 13) Hvilket land startet først å bruke juletre?
- 14) Hvem oppfant elektriske julelys?
- 15) Hvilket land eksporterer mest juletre i verden?
- 16) Har julenissen en kone?
- 17) Hvorfor er julelys hvit og/eller rød i farge?
- 18) I følge Bibelen ble Jesus født i en.....?
- 19) Hvilken norsk artist synger sangen «Home for christmas»?
- 20) Hvorfor feirer vi jul?
- 21) Hvilken sang kommer denne frasen fra: Engler daler ned i skjul..?
- 22) Hvilken dag åpnes julegaver i Norge?
- 23) Hvilken søtsak som er basert på en nøtt hører julen til?
- 24) Hvilken sitrusfrukt er populær i juletider?

SVAR: Side 20

LEGENDEN OM DE FIRE ADVENTSLYS

Fire lys brant på adventskransen. Det var helt stille, så stille at man kunne høre lysene snakke til hverandre.

Det første lyset sukket og sa: "Mitt navn er fred. Jeg skinner så klart, men menneskene vil ikke ha fred, de vil ikke ha meg." Lyset ble mindre og mindre...Til slutt sluknet det helt.

Det andre lyset sa: "Mitt navn er tro. Men jeg er blitt overflødig. Menneskene vil ikke vite av Gud lenger. Det er meningsløst at jeg brenner." så sluknet det andre lyset.

Bedrøvet og med lav stemme sa det tredje lyset: "Mitt navn er kjærlighet. Jeg eier ikke lenger kraften til å brenne. Menneskene overser meg. De ser bare seg selv og ikke andre rundt seg, som de skulle elske." Så også det tredje lyset sluknet.

Et barn kom inn i rommet, så på lysene og sa med øynene fulle av tårer "Dere skal da lyse og ikke slukne".

Da hørtes plutselig stemmen til det fjerde lyset: "Vær ikke redd! Mitt navn er håp og så lenge jeg brenner, kan vi tenne de andre lysene."

Barnet fant frem en fyrstikk, og ved hjelp av håpets flamme tente det alle de andre lysene igjen.

JULAFTENS BARNEKOR!

Har du lyst til å synge i kor på julaften i Råde kirke kl 1400? Går du på barneskolen 1-7 trinn? Da kan du komme til Furuly menighetssenter torsdag 16. des. og tirsdag 21. des. kl 17-19.

Hvis du har lyst å være med, er det bare å ringe Kristine på 971 50 032 eller sende mail til kateket@rade.kirken.no.

Vi gleder oss!

**Hilsen Kristine,
kateket**

FEST

(Fysisk aktivitet Etter Skole Tid)

FEST er for skolebarn i 2.-7. klasse på Karlshus og Spetalen skole i regi av Råde IL.

Barna blir hentet ved skole-slutt og blir servert varm mat eller et brødmåltid.

Åpningstider er mandag til torsdag fra skoleslutt til kl 16.45.

Vi setter av tid til lekser og frilek samt ruller på de forskjellige idrettene Råde IL kan tilby. Dette er fotball, håndball, tennis, innebandy og E-Sport. Utover dette er det annen lek og aktivitet for barna. FEST skal skape bevegelsesglede gjennom variert aktivitet.

Vi har nå ca 40 barn og ønsker gjerne flere for å øke kvaliteten på tilbudet. Vi har tro på at dette tilbudet kan gjøre en forskjell for barns helse, både fysisk og psykisk.

Vi har 10. klassinger som jobber som assistenter ca 4 dager i måneden hver.

Tilbudet følger SFO-priser.

Førjulskonsert

Råde kirke, fredag 3. desember kl. 18.30.

Lytt til et knippe av bygdas musikalske krefter og bli med og syng kjente, og kanskje noen litt mindre kjente julesanger.

Arrangør: Råde menighet

Gratis inngang.

Kollekt til inntekt for det diakonale arbeidet i bygda.

AVSKJEDS- GUDSTJENESTE MED KIRKE- KAFFE

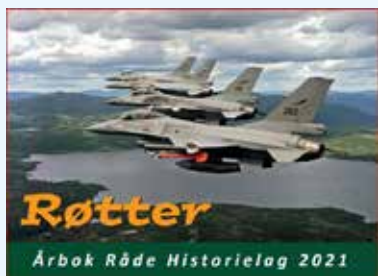
Foto: LOF

5. desember er det tid for å ta avskjed med Per Willy som vår kapellan i Råde gjennom mange år.

Det blir gudstjeneste i Råde kirke kl. 11.00 med påfølgende kirkekafe på Furuly.

Håper mange finner veien til kirken denne dagen.

På kirkekaffen blir det også rom for å komme med en hilsen til Per Willy.

Råde Historielags årbok Røtter 2021 er ferdig og ute for salg!

Årets bok er den 19. i rekken, og inneholder mye spennende og variert stoff fra flere steder i bygda. Det er artikler om personer, steder og om hendelser. Årboka er rikt illustrert. Bildet på forsiden er fra artikkelen om Rygge Flystasjon som omhandler etableringen og utviklingen av flystasjonen fram til år 2000.

Årboka selges hos Råde Bakeri, Byggmakker i Råde, Råde Mølle, Torill's Garn og Gaver på Halmstad, og hos Råde Lokalsamling i Everksveien 3 hver tirsdag kl. 10-13.

Eller på nett: <https://thomasbutikken.no/nb/historie/>

ELDREBØLGEN I RÅDE

Mosseveien 10, 1640 Råde - Tlf. 69 28 00 00
post@ebir.no – www.ebir.no

Vi holder til i 2. etg. over apoteket i Karlshus.
Seniorkaféen – med trappeheis – **er åpen**
kl. 10.30-14.00. Stengt på torsdager og
søndager.

Vi har nyoppusset lokale til utleie.

Dager vi har åpent: Tirsdag, fredag og lørdag.

Kontingenten for 2022 (250 kr) ønskes innbetalt
innen 31.12.2021 for dem som har mulighet på konto
1080.20.35417 eller i kaféen.

Medlemmer som har som ikke har vært medlemmer
hos oss på et år eller to ønsker vi at svært gjerne at
registrerer seg som medlemmer igjen!

DESEMBER:

- **Fredag 3:** Julefest på Bøndernes Hus kl. 1700.
Pris: 200 kr for medlem, 400 kr for ikke-medlem.
Påmelding på kaféen i dagene før. (Kaféen er
stengt 3. desember)
- **Torsdag 9:** Trekning på julebasaren kl. 1700.
- **Fredag 10:** Varm mat.
- **Lørdag 11:** Siste åpningsdag før juleferien.
God jul!

JANUAR:

- **Mandag 3:** Vi åpner igjen. Se for øvrig vår
hjemmeside www.ebir.no
Kontakt: tel. 951 17 736.

FEBRUAR:

- **Onsdag 16:** Årsmøte.

RÅDE Y'S MEN'S CLUB

11. januar, kl. 19.00:

Arne-Leon Risholm: Mitt presteliv.

1. februar, kl. 19.00:

Dag Aspelund: Mitt Karlshus.

22. februar, kl. 19.00: Ida Marie Lundebø:

Rabarbrasajt fra Lundebø gård.

Velkommen, Styret

ØNSKER DU NOEN Å SNAKKE MED

HER ER NOEN GODE ALTERNATIVER:

Kirkens SOS: 22 40 00 40

Alarmtelefonen for barn og unge:

116 111

<https://nettkirken.no/>

Blåkors Chat-senter:

www.blakors.no/chat-senter/

FAMILIEMIDDAG

Yess. Vi starter opp igjen med
familiemiddag på Furuly den
10. januar kl. 16:30 – 18.00.

Datoene for våren blir 10. januar, 7. februar,
7. mars, 4. april, 2. mai og 30. mai.

Håper alle dere som var med på familiemiddag før
koronaen stanset oss, kommer tilbake, pluss mange
flere. Det blir en enkel middag, lek med barna og en
samlingsstund til slutt. *Velkommen!*

Pensjonistforbundet I RÅDE

13 desember 2021 kl 17

Medlemsmøte / julemøte på Bøndernes Hus

Underholdning av trekkspill klubben i Råde

Serving av juletallerken m/drikke. Kaffe og julebakst

PRIS KR. 200.00 pr. stk.

19. januar 2022 kl. 11.00-13.00

Medlemsmøte/ Åpent møte på Bøndernes Hus

Besøk av forbundsleder Jan Davidsen

Velkommen v/leder

Hilsen fra Råde Kommune v/ordfører

Innspill fra leder i Fagforbundet Råde

Forbundsleder Jan Davidsen holder tale

Fagforbundets pensjonister er spesielt velkommen

23. februar 2022 kl. 11.00-13.00

Medlemsmøte / Årsmøte på Bøndernes Hus

Foredrag om brannsikkerhet i hjemmet

-TA KJØKKENPRATEN v/Branninspektør Ronny Tande

Årsmøtesaker i flg. vedtektene + Valg komiteer

Bildeoppgave: «Kva er dette?»

Denne detaljen er frå Råde kyrkje.
Men kvar i kyrkja finn ein dette og kva er det?
Bildet kunne vera frå bege kyrkjene våre.

Svaret fins ein annan stad i bladet.

Åpningstider:

Mandag og onsdag 10.00 – 15.30
Tirsdag 13.00 – 20.00
Torsdag og fredag 13.00 – 15.30

Telefon 69 29 50 53

RÅDE BIBLIOTEK

Se www.radebibliotek.no og www.facebook.com/radebibliotek
for mer informasjon. Endringer kan forekomme.

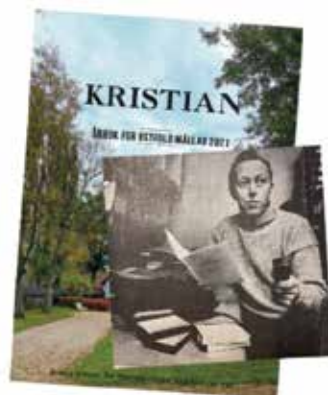
Informasjon fra Råde bibliotek til des, jan, feb 2021/2022 utg.

ONSDAG 1. DESEMBER KL. 19.00

«Kristian Strømshaug frå Råde: Den fremste kulturvernaren i Østfold på 1900-talet».

Foredrag ved Østfold Mållag i anledning 100 års jubileet for Kristian Strømshaug sin fødsel. Servering av kaffe/te og julekaker. Gratis inngang. Boksalg.

Ei bok om Kristian Strømshaug (1921 – 2004) og arbeidet hans for dialektene i Råde og Østfold

Kristian meinte nynorsk burde vere skriftspråket for Østfold. Les fleire historier på Østfoldmål, frå Båstad til Sarpsborg, og anna om og frå Østfold.
Utgitt av Østfold Mållag, 2021

I FEBRUAR planlegger vi å markere Morsmålsdagen med bokutstilling og arrangement for barnehagegrupper.

For informasjon om åpningstider i julen følg oss på Facebook og radebibliotek.no

FAST PÅ JULEQUIZEN side 16:

- 1) Egypt
- 2) Hvit
- 3) Seks
- 4) Coca Cola
- 5) Pere Noel
- 6) Gull, røkelse og myrra.
- Ekstra poeng hvis man kan svare på hva myrra er!
- 7) Norge
- 8) Arnold Schwarzenegger
- 9) Whami!
- 10) Det ble sendt i 1843 av John Horsley
- 11) Feliz Navidad
- 12) Ni!
- 13) Tyskland
- 14) Thomas Edison i 1880
- 15) Canada
- 16) Ja
- 17) Det hvite symboliserer Jesus' renhet mens rød symboliserer blodet Jesus' ofret for oss.
- 18) I en stall
- 19) Maria Mena
- 20) Vi feirer jul fordi Jesus ble født
- 21) Glæde jul
- 22) 24. desember
- 23) Marsipan
- 24) Klementin

NÅR LIVET TAR NYE VEIER

Ditt lokale gravferdsbyrå
med erfaring gjennom fem generasjoner.

Vi er alltid tilgjengelig på telefon 69 25 11 15

Våre avdelinger

Moss: Solgaard Skog 4, 1599 Moss

Råde: Mosseveien 14, 1640 Råde

Son Vestby: Sagaveien 120, 1555 Son

www.bentzengravferd.no

Bentzen
MOSS BEGRVELSESBYRÅ AS

**vår visjon: vi ser deg
og vil ha deg med !
aktivitetsgruppe
i saltnes for barn
6-15 år. ta kontakt
med christin,
920 91 807.
velkommen !**

**Råde Bakeri og
Konditori as**

RØRLEGGERMESTER OVEN AS

Din rørlegger i Råde

Service - Modernisering - Nyanlegg

Trond Oven
Tlf. 922 04 345

**Råde
Fotterapi**

Mosseveien 20
1640 Råde

Torhild Tasken
Fotterapeut
torhild1580@gmail.com
Tlf. 980 46 536

- Jeg hjelper deg!

**RYDDE HJEMME ELLER
AVFALLSLØSNING
PÅ JOBBEN?**

Jan Vidar Krathe

993 83 329

jan.vidar.krathe@ngn.no

Brennes Auto a/s

Klokkergårdsveien 9, Sarpsborg - Boks 46 - Tlf. 69 16 17 00

Man.-fre. 08.30-17.00, tors. 08.30-19.00, lør. 10.00-14.00

Velkommen til vårt nye, moderne bilanlegg!

**Ingen grunn til å ødelegge en fin hage
Nye rør uten graving eller riving**

www.olimb.no | 69 28 17 00

Olimb

**OSLOFJORDEN
BYGG A/S**

HUS - HYTTER - REHABILITERING - TAKVERK

Bygg- og tømrermesterfirma:

John W. Røstad, tlf. 901 60 498

Ole M. Sukke, tlf. 971 75 353 - 69 28 13 51

www.oslofjordenbygg.no

Fagkunnskap gir trygghet!

CARLSENFRTZØE

Den lokale byggevarespesialisten

Råde: Sarpsborgveien 5
1640 Råde
Tlf. 69 28 42 11
Åpningstider: 06.30-17.00 (09.00-15.00)

Utleie til store og små arrangementer.
Mulighet for overnatting.
Mobil: 906 09 936

Telefon 69 28 43 64

begravelsesbyrået
Tore E. Nilsen
- et norsk familiebyrå

Statsminister Torps vei 15, Sarpsborg
Telefon 69 10 46 10
www.toreenilsen.no

FREDRIKSTAD AS
Damveier 12 - Tlf. 883 17606

Man - Ons 10.00-16.30
Tors 10.00-18.00
Fre 10.00-16.30
Lør 10.00-14.00

*Vi har 250 kvm med
strikke- og helegarn!*

www.garnhuset-fredrikstad.no
VELKOMMEN TIL OSS!

1640 Råde – Tlf. 69 28 42 36
E-post: radeinn@frisurf.no

DØRER - VINDUER - BLOMSTERBRETT - Div. INNREDNINGER

Jane og
Hans Christian Kihl
Kihlsveien 15
1640 Råde
Tlf. 905 63 282
www.kihlgard.com

LUCKY LOOK
frisør

Everksveien 3, 1640 Råde
Tlf. 69 28 44 11

– DIN LOKALE HÅNDVERKER

**Vi utfører alt
innen tømrerarbeid**
Tlf. 908 24 085

Råde Selskapsmat as

God mat til riktige priser

- Varm og kald mat for enhver anledning
- Tidsriktig anrettet med vekt på smak

Kontakt oss på
tlf. 69 28 51 99

RÅDE GLASS DIN LOKALE GLASSLEVERANDØR!

- Glasstjenester
- Skyvedører
- Interiørglass
- Rekkverk
- Foldedører
- Baldakiner
- Bilglass og rep. av stensprut
- Vinterhager

Forhandler av
Clearshield
selvrensende
glass til hus
og dusj.

Telefon 69 28 50 97

Mailadresse: jan@m13.no

FORHANDLER AV **Santex** HAGESTUER

«Elektriker'n fra Råde Everk lever i beste velgående»

Da Infratek (tidl. Hafslund) har besluttet å avvikle sin installasjonsvirksomhet, er 10 mann fra Infrateks lokale installasjonsavdeling nå ansatt hos Storm Elektro AS. Vi vil gjøre vårt ytterste for fortsatt å betjene eksisterende og nye kunder i Råde på en best mulig måte, og ønsker derfor gamle og nye kunder hjertelig velkommen. Alle ansatte fra Infratek/Hafslund har beholdt sine opprinnelige mobilnummer, så det er bare å ta direkte kontakt som tidligere.

FREDRIKSTAD

www.stormelektro.no

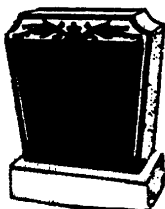
Sentralbord: 69 36 00 40

Telefax: 69 36 00 49

Mail: post@stormelektro.no

BESTILL MONUMENT TIL GRAVSTEDET!

- Oppussing og fornying av gamle stener
- Inskripsjoner
- Stor utstilling
- Undersøk våre priser
- Besøk oss
- Hjemmebesøk
- Utsendelse av brosjyrer

SKÅRA STENINDUSTRI A/S

Skåra, 1621 Gressvik – tlf. 69 39 46 40

Man.-fre. kl. 07.00-16.00,
tors. kl. 07.00-18.00, lør. kl. 10.00-13.00

Morsomme leker for barn

Sarpsborgveien 5
1640 Råde
Org.nr. 996 712 400

VANADIS VELFERD
SOLITUN

EN BEDRE MÅTE Å BO PÅ

Solitun seniorpensjonat har ledige leiligheter.

Bo som hjemme sammen med andre pensjonister, få ferdige måltider med god hjemmelaget mat og slipp renhold og vedlikehold. Les mer på solitun.no eller kontakt oss på tlf 95 99 6005 for besøk eller mer informasjon.

– *realiser din hagedrøm!*

stenlegging | skifer- og granittmur | granitrapp
kantsten | graving og transport | plen | beplantning

Telefon:
+47 48 20 60 40

Bilet's Rørleggerservice

Rørleggermester
Ole Martin Bilet
Tlf. 91 69 86 99

Email: olebile@online.no • Gaustadveien 14, 1626 Manstad

RÅDE ELEKTRO AS

- ❖ El-installasjoner
- ❖ Fiber, tele og data
- ❖ IK, El-kontroll

Everksveien 2A, 1640 Råde
Epost: post@raadeelektro.no

Tlf. 69 28 02 72

www.raadeelektro.no

MEDLEM AV ELEKTRIKERKJEDEN

EL-PROFFEN

- ❖ Elbil
- ❖ Varmepumper
- ❖ Termografering

SNITTER

TIL ENHVER ANLEDNING

Selskap, minnestund, møte eller kos.

**Vi lager både snitter
og koldttallerken.**

Kan bestilles på **www.radebakeri.no** eller på telefon **69 28 43 77.**

RÅDE BAKERI

Gravstener

skulpturer og andre produkter i sten

Lokalprodusert, gjerne hugget etter deres ønske

Besøk vår innendørs utstilling eller ring oss, så sender vi katalog.

Se våre hjemmesider: www.johansenmonument.no

JM JOHANSEN
MONUMENTHUGGERI AS

Skjebergv. 206, 1743 Klavestadhaugen. Tlf. 69 16 36 33

For oss er enhver
kontakt den viktigste

Veumveien 51, 1613 Fredrikstad | 69 31 30 62 | fredrikstadbeg.no
Roald Amundsensvei 61a, 1654 Sellebakk | 69 34 53 35 | fredrikstadbeg.no

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ
GRAVSTENER

Fredrikstad - Moss - Råde - Rygge - Sarpsborg

Telefon 03024 - fonus.no

Mat til hverdag og fest!

Vi garanterer topp kvalitet på våre snitter, koldtbord, koldttallerkner, tapas, varmretter og kaker.

Vi bringer gjerne til Råde!

E-post: utleie@haugेतun.no - Tlf. 69 36 27 50

Hjemmeside: www.haugेतuncatering.no

Adresse: Hauge turnv. 3, 1667 Rolvsøy

Solberg Hage & Anlegg
tlf: 97773147 as

- graving & transport
- støttemur & belegningsstein
- gressklipping & feiing
- vintervedlikehold & trefelling

FURULY

Desember:

06. Barnesang	17.00
07. Tweens	18.00
14. Menighetsråd/fellesråd	18.00
15. KFUK møte	19.30

Januar:

10. Familiemiddag	16.30
11. Råde Y's-men's club	18.00
17. Babysang oppstart	11.00
Barnesang oppstart	17.00
19. KFUK møte	12.00
21. Tweens	18.00
31. Babysang	11.00
Barnesang	17.00

Februar:

07. Familiemiddag	16.30
14. Babysang	11.00
Barnesang	17.00
16. KFUK møte	12.00
18. Tweens	18.00
22. Råde Y's-men's club	18.00
28. Babysang	11.00
Barnesang	17.00

RÅDE HELSEHUS:

Desember:

19. Gudstjeneste	11.00
------------------------	-------

Januar:

04. Andakt i Storstua	11.30
18. Andakt i Storstua	11.30

Februar:

01. Andakt i Storstua	11.30
15. Andakt i Storstua	11.30

EFFATA (WWW.EFFATA.NO)

Desember:

02. Temakveld om Midtøsten *)	19.00
12. Lysfest m/ Ekko og Helge Heen	17.00
15. Stille stund	19.00

Januar:

02. Juletefest	17.00
11. Kvinneforeningen	18.30
14. Fredagsklubben 5-7 klasse	19.00
16. Søndagsmøte med Tore Krogstad	18.00
18. Stille stund	19.00
20. Temakveld v/ Svein Høiden	19.00
26. Sangkafé – bli med og syng	19.00
28. Fredagsklubben 5-7 klasse	19.00
30. Familiemøte	17.00

Februar:

03. Temakveld – Markusevangeliet	19.00
08. Kvinneforeningen	18.30
11. Fredagsklubben 5-7 klasse	19.00
14. Damenes Aften	19.00
15. Stille stund	19.00
20. Søndagsmøte	18.00
23. Sangkafé – bli med og syng	19.00
28. Årsmøte	19.00

*) v/Bernt Olsen

MISSINGMYRA:

Desember:

04. Tweenslørdag	18.00
06. MissMini	17.30
07. Normisjonsmøte	19.00

Januar:

06. Hellige tre kongers – fest for hele familien	17.30
15. Tweenslørdag	18.00
17. MissMini	17.30
29. Tweenslørdag	18.00
31. MissMini	17.30

Februar:

01. Normisjonsmøte	19.00
12. Tweenslørdag	18.00
14. MissMini	17.30
28. MissMini	17.30

Løsning på bildeoppåven:
Svar «Kva er dette?»:
Bildet viser tavla med salmenummer.

FURULY MENIGHETSSENTER

Har du behov for selskapslokaler? – da er FURULY stedet!

Vi leier ut til: Bryllup, fødselsdager, konfirmasjon, barmedåp og minnesamvær.

Du kan dekke til: 70 middags-/120 kaffegjester.
– Også kjølerom og fryseskap –

**KONTORET
HAR ÅPENT:**
Tirsdag kl. 10-14
Onsdag og
torsdag kl. 9-14

Kontakt menighetskontoret,
Skråtorpveien 2c
1640 Råde
tlf. 69 29 40 30

FURULYDAGENE

17.-23. OKTOBER 2021

Foto: Wenche Bjørkå og Kristine Lund Almås.

VELKOMMEN TIL KIRKEN

NB! KIRKESKYSS STARTET
10. oktober 2021
Kirkeskyss?
907 37 083

Torsdag 25.11.2021

Tomb kirke kl. 20.00: Kveldsgudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Bønnvandring og nattverd.

SØNDAG 28. NOVEMBER - 1. SØNDAG I ADVENT

Tomb kirke kl. 11.00: Familiegudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm og kateket Kristine Almås. Lysvåken. Nattverd. Takkofter til Menighetens arbeid.

SØNDAG 5. DESEMBER - 2. SØNDAG I ADVENT

Råde kirke kl. 11.00: Avskjedsgudstjeneste for Per Willy Wilhelmsen. Prost Tor Bjørn A Osberg og sokneprest Arne-Leon Risholm deltar. Nattverd. Takkofter til Changemaker.

SØNDAG 12. DESEMBER - 3. SØNDAG I ADVENT

Tomb kirke kl. 11.00: Gudstjeneste ved Harald Petter Stette. Nattverd. Takkofter til menighetens arbeid.

SØNDAG 19. DESEMBER - 4. SØNDAG I ADVENT

Råde Helsehus - storstua kl. 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Nattverd.

Råde kirke kl. 19.00: Lysmesse ved sokneprest Arne-Leon Risholm og kateket Kristine Almås.

FREDAG 24. DESEMBER - JULAFTEN

Råde kirke kl. 14.00 og 16.00: Gudstjeneste ved Ruth Rasmussen. Takkofter til Kirkens Nødhjelp.

Tomb kirke kl. 13.00, 14.30 og 16.00: Gudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Takkofter til Kirkens Nødhjelp. Saltnes-musikken deltar kl. 13. Sanggruppe fra Ekko deltar kl. 14.30.

LØRDAG 25. DESEMBER - JULEDAG

Råde kirke kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste ved Ruth Rasmussen. Nattverd. Takkofter til Det Norske Misjonsselskap.

SØNDAG 26. DESEMBER - 2. JULEDAG/STEFANUSDAGEN

Råde kirke kl. 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Nattverd. Takkofter til BraveHeart.

LØRDAG 1. JANUAR - NYTTÅRSDAG/JESU NAVNEDAG

Råde kirke kl. 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Nattverd. Takkofter til menighetens arbeid.

SØNDAG 2. JANUAR - KRISTI ÅPENBARINGSDAG

Furuly menighetssenter kl. 11.00: Familiegudstjeneste med juletrengang og julesang ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Ta med julekaker til felles kakebord.

SØNDAG 9. JANUAR - 2. SØNDAG I ÅPENBARINGSTIDEN

Råde kirke kl. 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Dåp og nattverd.

SØNDAG 16. JANUAR - 3. SØNDAG I ÅPENBARINGSTIDEN

Tomb kirke kl. 11.00: Gudstjeneste v/sokneprest Arne-Leon Risholm. Nattverd.

SØNDAG 23. JANUAR - 4. SØNDAG I ÅPENBARINGSTIDEN

Råde kirke kl. 11.00: Gudstjeneste ved vikarprest. Nattverd.

SØNDAG 30. JANUAR - SÅMANNSSØNDAG

Tomb kirke kl. 11.00: Gudstjeneste sokneprest Arne-Leon Risholm. Dåp og nattverd.

SØNDAG 6. FEBRUAR - 5. SØNDAG I ÅPENBARINGSTIDEN

Råde kirke kl. 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Nattverd.

SØNDAG 13. FEBRUAR - SÅMANNSSØNDAG

Tomb kirke kl. 11.00: Gudstjeneste ved vikarprest. Nattverd.

SØNDAG 20. FEBRUAR - KRISTI FORKLARELSESDAG

Tomb kirke kl. 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Arne-Leon Risholm. Nattverd.

SØNDAG 27. FEBRUAR - FASTELAVNSSØNDAG

Furuly menighetssenter kl. 11.00: Familiegudstjeneste og karneval ved sokneprest Arne-Leon Risholm og kateket Kristine Almås. Nattverd. Kirkekaffe.

Døpte: Ella Røstad Hansen, Caroline Hoff Jacobsen, Annie Krathe Steve, Lilly Sofie Simensen.

Viede: Lise Hoff Lund & Knut-Erik Jacobsen.

Døde: Solveig Gerd Pedersen 94 år, Anne Beathe Bergan 90 år, Gerd Marie Dihle Østby 83 år, Hans Kristian Sjøberg 84 år, Dagny Helene Johnsen 91 år, Johan Oskar Olsen 91 år, Anne Marie Rostad 83 år, Ruth Ruud 92 år, Sissel Frydenlund 68 år, Lotte Karoline Johannessen 97 år, Ragnar Søland 89 år, Jozsef Bodolai 84 år, Per Otto Voldhuset 73 år, Kari Langbråten 75 år, Grethe Laila Jensen 67 år.

